

IK, MIJ, ZELF. IDENTITEIT IN TIJDEN VAN HET INTERNET

BEATE VOLKER, SOCIOLOGE, UVA

B.VOLKER@UVA.NL

BEATEVOLKER.NL

RONDJE LANGS 3 VRAGEN:

**Bestaat onze
identiteit los van
een toeschouwer?**

**Is er een harde,
stabiele, 'echte' kern
van onze
persoonlijkheid?**

**Wat is de rol van
moderne technologie
voor ons 'zelf' en voor
onze relaties?**

**MAAR EERST
EVEN...**

IK BEN.....

3 VRAGEN...

**Bestaat onze
identiteit los van een
toeschouwer?**

**Is er een harde, 'echte'
kern van onze
persoonlijkheid?**

**Wat is de rol van
moderne technologie
voor ons zelf en voor
onze relaties?**

WIE BEN JIJ ALS NIEMAND KIJKT?

WAT DOE JIJ ALS JE ALLEEN BENT?

LIFESTYLE

10 DINGEN DIE WE ALLEMAAL DOEN WANNEER NIEMAND KIJKT

Geplaatst op 15 oktober 2014

6. Als ma

In je meest grrr Schaamteloos naakt rondlopen of gekke gezichten trekken in de spiegel. Sommige ik op zondagoc dingen doen we alléén als er niemand anders in de buurt is. Heerlijk, en er is toch Maar serieus, a nobody die jou erop kan aanspreken! GIRLZ heeft nog tien van zulke dingen voor je rond in zo min verzameld! Herken jij iets? overbuur niet.

7. Rare dingen doen voor het perfecte Insta-plaatje

Je huis is een zwijnenstal, maar dat ene tafeltje heb je zojuist vijf meter versleept voor het ideale Insta-plaatje. Of je staat op bed, omdat die prent aan je hoofd eind het zo lekker doet als achtergrond. Jawel, dit doe ik. #kaningeenmoerschelen

8. Oké, vooruit, nog eentje dan

Pukkels bestuderen, aan je neus zitten, met je buik uit voor de spiegel staan, Beyoncé-moves in de huiskamer doen, de vaat afdrogen met de handdoek. Maar dit doen jij en ik van z'n lang zal ze leven nooit natuurlijk. Stel je voor...

Who are you no one's watching?

en dit niet doen als niemand kijkt, maar gewoon doen als iedereen kijkt. Meeste mensen dit wanneer niemand kijkt. Oh en als kers op de taart zijn er susterde ema stiekem in hun mond stoppen.

Stiekem als je de zangeres zelf bent

misschien zit je op je kamer of in de auto, en jouw favoriete nummer erd en enthousiast mee, terwijl je doet alsof jij de zangeres zelf bent. Je gelijk. Je gaat helemaal uit je dak. Totdat er ineens iemand op je deur

en en andere mensen uitscheppen op Facebook

gaat weleens op Facebook op zoek naar mensen met wie je eerder n relatie had om te kijken waar die persoon mee bezig is en/of om naar zijn

ken

zin hebt om eerst een glas te pakken drink je snel even uit het pak of de erge trek en haal je je vinger even goed door de pot Nutella of pinda's.

en in de bus of winkelruimte

eender gekeken, ook bij de vierde ruit wil je nog even kijken hoe je eruit o je een goed figuur? Zie je er leuk uit? Terwijl niemand kijkt, althans dat

denk je, bekijk jij jezelf stiekem in allerlei ramen.

6. Iets opeten wat je op de grond hebt laten vallen

Je had zoveel trek in dat broodje, maar nu laat je het op de grond vallen! Gelukkig heeft niemand het nog gezien en kan je het snel oprapen om het alsnog op te eten. Er zit heus niet zoveel vuil op.

7. Je handen niet wassen nadat je naar het toilet bent geweest

Ja natuurlijk is het wel zo netjes om even je handen te wassen nadat je naar het toilet bent geweest, maar kom op, je hebt haast en je hebt er geen zin in. En waarom zou je ook, er is niemand die ziet of jij je handen wast of niet? Zo vies zijn je handen toch ook helemaal niet?

8. De laden en kasten in de slaapkamer van je ouders bekijken

Misschien heb je dit vroeger of kort geleden weleens gedaan. Terwijl je ouders niet thuis waren of beneden waren stiekem in de laden en kasten in de slaapkamer van je ouders gekukken. Ik heb dat vroeger zeker weleens gedaan.

9. Een gek gezicht trekken naar degene met wie je bent als die even niet kijkt

Gewoon omdat je er zin in hebt of omdat je je ergens ongehoorlijk aan irriteert: Op het moment dat je vriendin niet kijkt een gek of boos gezicht naar haar trekken.

HET 'IK' EN DE ANDER(EN)

Charles Horton Cooley (1864-1929) EN George Herbert Mead (1863-1931): looking glass self, I & ME

Sheldon Stryker (1924-2016) : IDENTITY THEORY

Erving Goffman (1922-1982): presentation of self in everyday life

LOOKING GLAS SELF: IK BEN WAT IK DENK DAT JIJ DENKT DAT IK BEN

Mijn
moeder:

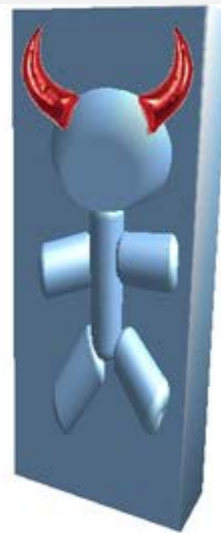
Mijn
partner:

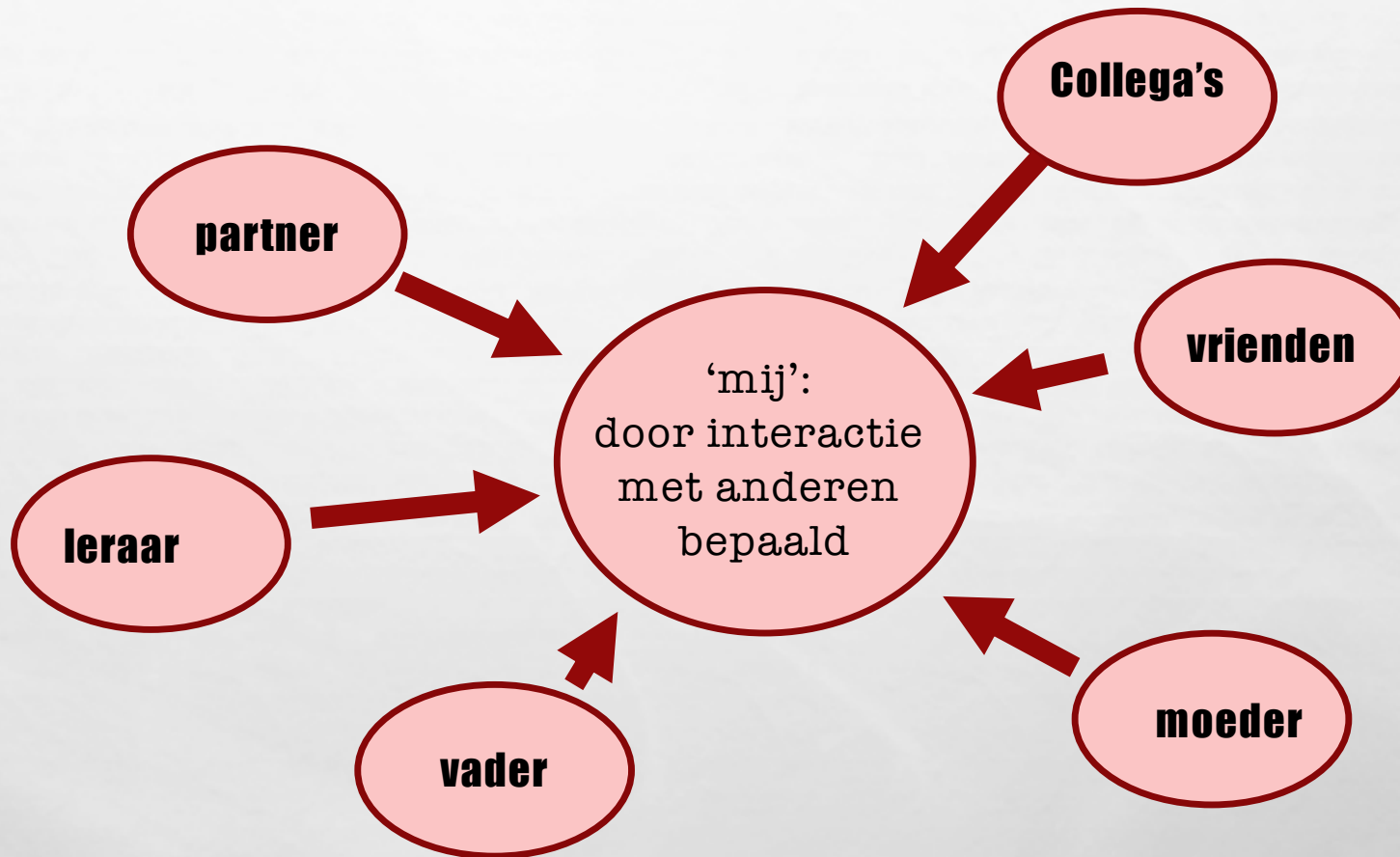
Mijn
broer

Mijn ex:

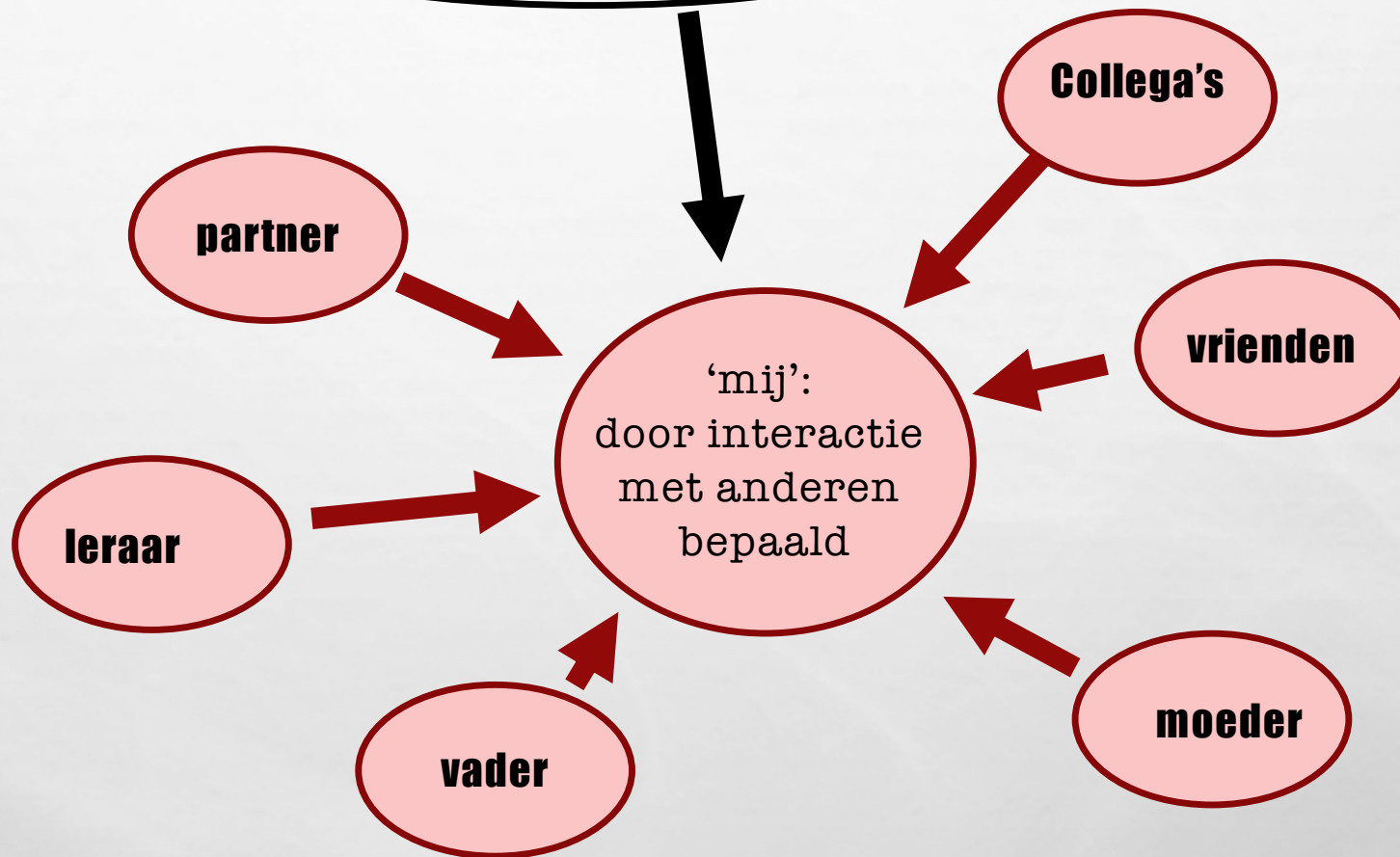

'I' AND 'ME' - IK EN MIJ

George Herbert Mead

Het 'ik' reflecteert over het 'mij'

'IDENTITY THEORY'

- IDENTITEIT WORDT IN INTERACTIE MET ANDEREN ONDERHANDELD
- HIËRARCHIE VAN VERSCHILLENDE SOORTEN IDENTITEITEN (BIJV. OUDER EN VRIENDIN) – WELK GEDRAG VERTOOND WORDT HANGT AF VAN WELKE IDENTITEIT OP DAT MOMENT 'BOVENAAN' STAAT

DE WERELD ALS TONEEL....

ALL THE WORLD'S A STAGE, AND ALL THE MEN AND
WOMEN MERELY PLAYERS; THEY HAVE THEIR EXITS
AND THEIR ENTRANCES, AND ONE MAN IN HIS TIME
PLAYS MANY PARTS.

(WILLIAM SHAKESPEARE, AS YOU LIKE IT)

'FRONTSTAGE' EN 'BACKSTAGE'

Erving Goffman

Goffman:

- Wij dragen voortdurend een masker
- Hoe komen we over?
- ...impression management

Idee van een 'echte' zelf wordt hier in twijfel getrokken.

ERGO, VRAAG 1:

- BESTAAT ONZE IDENTITEIT LOS VAN EEN TOESCHOUWER?
- JA. OMDAT WIJ OVER ONSZELF KUNNEN REFLECTEREN. TOESCHOUWERS HOEVEN NIET AANWEZIG TE ZIJN OM INVLOED TE KUNNEN HEBBEN.
- ZONDER INTERACTIES MET ANDEREN ONTSTAAT ECHTER GEEN IDENTITEIT.

3 VRAGEN...

Bestaat onze
identiteit los van een
toeschouwer?

Is er een harde, 'echte'
kern van onze
persoonlijkheid?

Wat is de rol van
moderne technologie
voor ons zelf en voor
onze relaties?

ALS ER IETS 'ECHT' IS, DAN BEN IK HET, TOCH?

- IDENTITEITSBEWIJS
- IDENTITEITSCRISIS
- IDENTITEITSFRAUDE
- IDENTITEITSVERLIES
- MULTIPLE IDENTITEITEN
- IDENTITEITSONTWIKKELING

Kom
helemaal tot
jezelf....

IS ER EEN ECHE 'IK'?

**MISSCHIEN
MOET JE JEZELF
EERST TEGENKOMEN**

**VOORDAT JE
HET KUNT ZIJN**

Loesje

Postbus 1045
6801 BA Arnhem
www.loesje.nl

Alle-tests.nl -> Persoonlijkheidstesten -> Wat voor type ben ik?

Wat voor een persoon ben jij?

★★★★☆ 10 Vragen - Ontwikkeld door: Floor - Ontwikkeld op: 2018-06-04 - 504 keer opgeroep

Ben jij verlegen, populair of juist heel sociaal? Test het hier!

1/10

Je word uitgenodigd voor een feestje, wat doe je?

- ☐ Je komt natuurlijk! Hartstikke gezellig!
- ☐ Je komt, dus nu maar snel gaan shoppen voor een nieuwe outfit!
- ☐ Je gaat niet
- ☐ Je gaat maar je vind het doodeng.

Relatietest

Voor bijna iedereen geldt dat de kwaliteit van de relatie die we hebben bepalend is voor de kwaliteit van ons leven. Het hebben van een kwalitatief goede relatie, en het maken van de juiste partner keuzes is middelen daarin te weten zeker wat verzuipbrekend. Kennis over de 'werking' van relaties en van het komen tot partnerkeuzes is noodzakelijk. Een paar goede tests vertellen je zelfs meer over...

[Online doen?](#)
[Daarom deze](#)

Kerntyperingstest

Krijg inzicht in je sterke kanten en valkuilen

- Wie ben je sterk en minder sterk?
- Wat zijn kansen en bedreigingen voor succes?
- Wat zijn je persoonlijke afwijkingen?
- De test kost je slechts € 12,90 (excl. € 10,-)

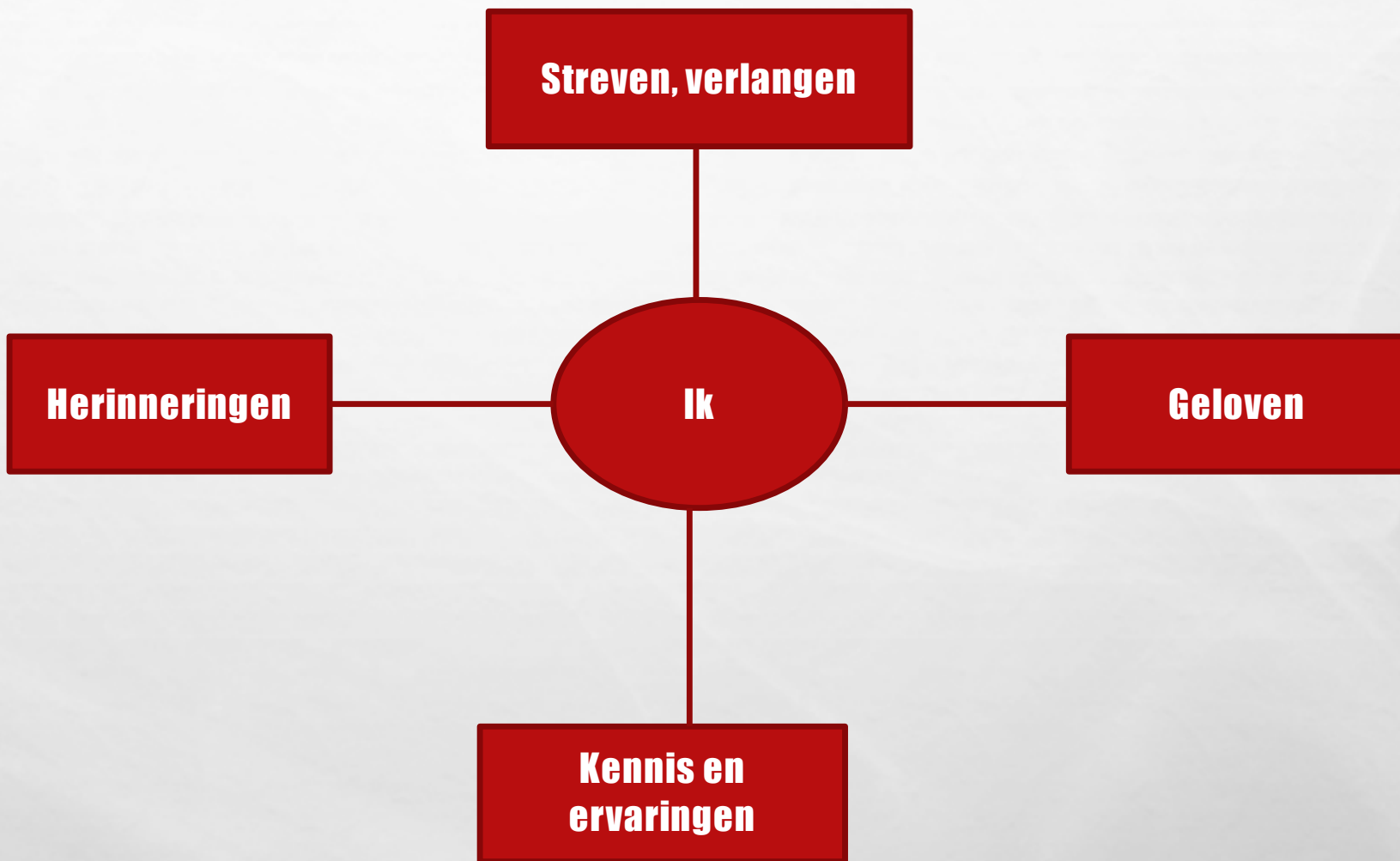
De werkstijl assessmenttest

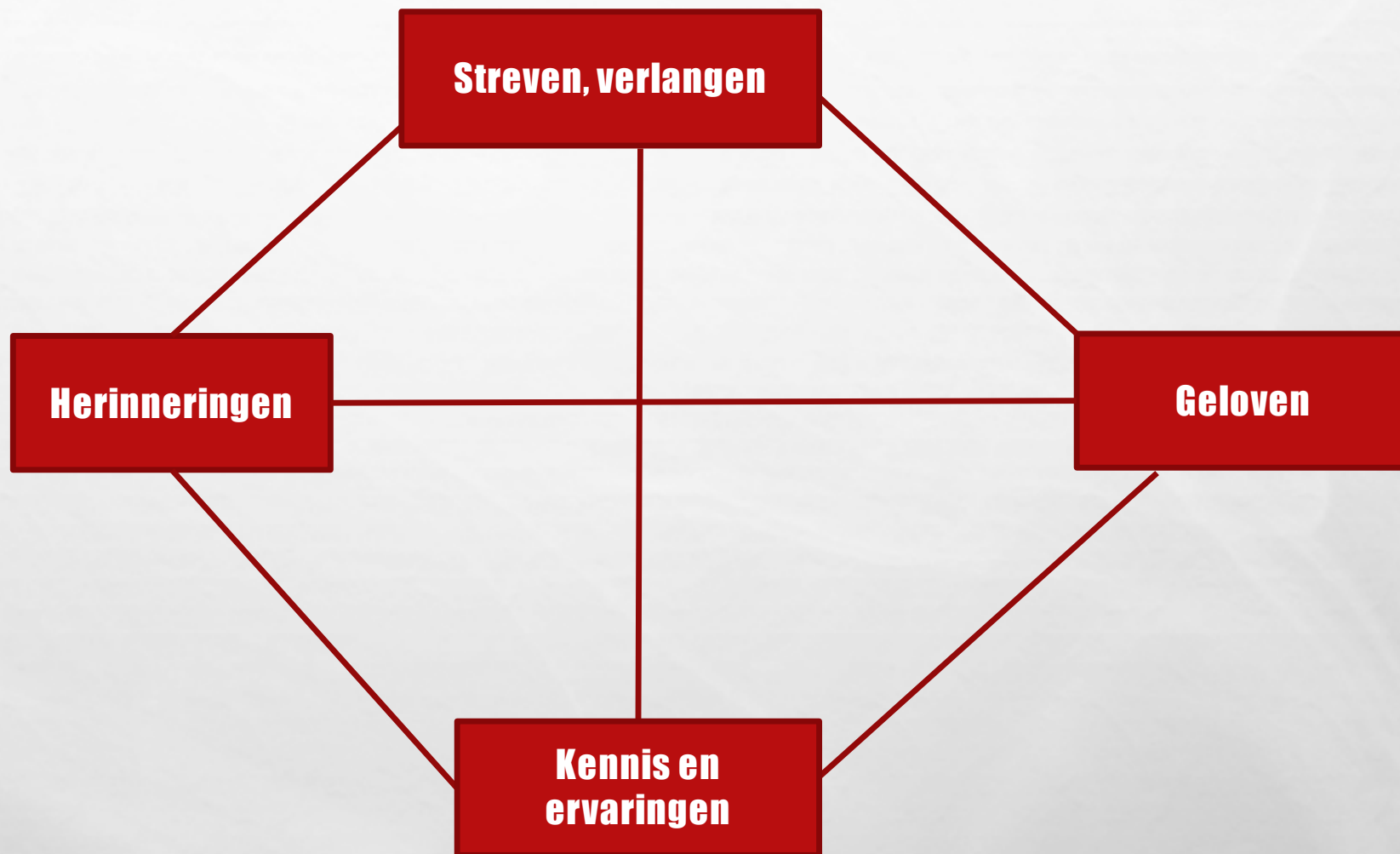
Zie jezelf door de ogen van een werkgever.

- Blijft je ideale werkomgeving?
- Zoude jouw manier van werken je verhelpen?
- Wordt veel toegepast bij assessments?
- De test kost € 15,- en duurt ongeveer 15 minuten.

**Achterliggend idee:
er is 'iets' dat we
kunnen ontdekken –
onze persoonlijkheid**

Maar, is dat echt zo?

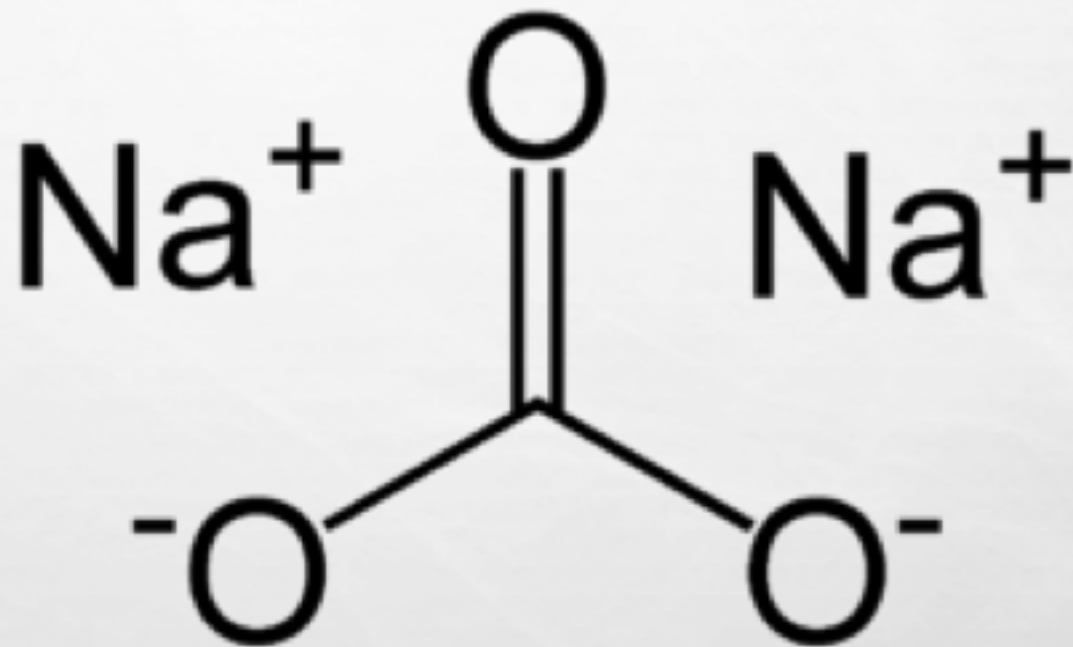

**Zijn wij degenen die
ervaring en
herinneringen, geloof
en verlangen 'hebben'?**

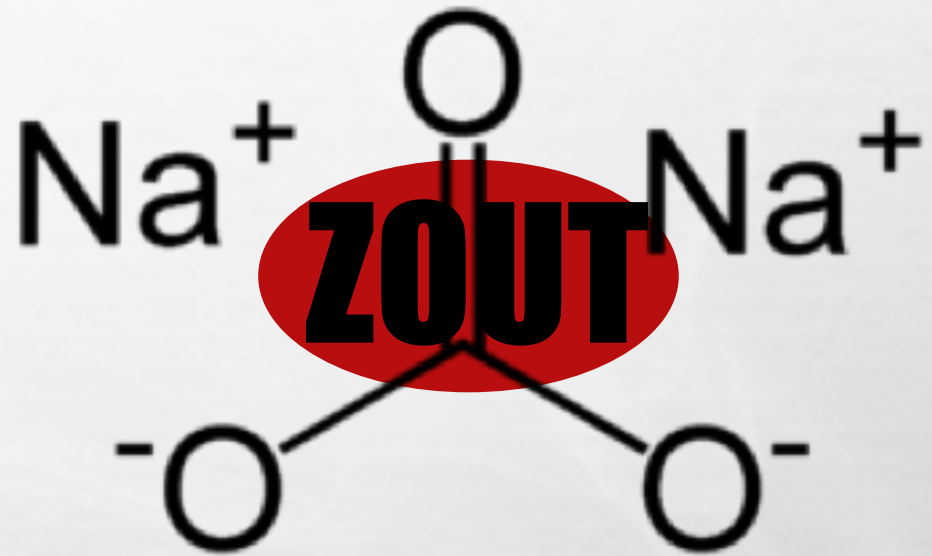
**Of zijn wij de unieke
collectie van ons
streven, weten,
herinneren en
verlangen?**

Zout= Na₂CO₃= Natriumcarbonaat

- Oude en moderne Filosofie (Locke, Hume, Baggini, Metzinger)
- Godsdienst (Buddhisme)
- Sociale wetenschappen (Butler) en
- Neurowetenschappen (Frank, Swaab, Lamme)

zijn het hierover eens: **er is geen 'ik' daarbinnen**

Zout= Na₂CO₃= Natriumcarbonaat

ILLUSIE?

- IS HET BESTAAN VAN EEN IDENTITEIT EEN ILLUSIE?
- NEE! ZOUT, KOFFIE, JOUW COMPUTER EN JOUW GEVOELENZ ZIJN OOK GEEN ILLUSIE. ER IS ALLEEN NIETS TE 'ONT'DEKKEN

NEUROWETENSCHAPPEN:

- HET BREIN IS EEN NETWERK
- BEWUSTZIJN = COMMUNICATIE VAN NEURONEN OP AFSTAND, NIET ÉÉN GEBIED IN DE HERSENEN

SOCIALE WETENSCHAPPEN:

- CATEGORISERING VAN IDENTITEIT VERSTERKT DENKEN IN HOKJES:
- NIEMAND IS UITSLUITEND VROUW, GEZIN, BUITENLANDER, PUBER, ENZ.
- HET ZOEKEN NAAR DE 'JUISTE' CATEGORIE STAAT CONTACT IN DE WEG

- JE BENT NIET GEBOREN MET EEN HARDE KERN VAN EIGENSCHAPPEN WAAR JE AAN VASTZIT!
- JIJ KUNT VERANDEREN ALS JIJ DAT WILT - OOK AL ZIJN ER LIMIETEN.

ERGO, VRAAG 2:

IS ER EEN HARDE, STABIELE, 'ECHTE' KERN VAN
ONZE PERSOONLIJKHEID?

NEE, MODERNE SOCIALE WETENSCHAPPERS,
FILOSOFEN EN NEUROWETENSCHAPPERS DENKEN
VAN NIET.

JE CREËERT JEZELF IN PLAATS VAN JEZELF TE
ONTDEKKEN.

3 VRAGEN...

Bestaat onze
identiteit los van een
toeschouwer?

Is er een harde, 'echte'
kern van onze
persoonlijkheid?

**Wat is de rol van
moderne technologie
voor ons zelf en voor
onze relaties?**

 Paris Hilton
@Parishilton

11 years ago today, Me & Britney invented the selfie!

9:13 PM · Nov 10, 2017

SELFIES IN CONTEXT

Techniek maakt profileren erg gemakkelijk

Spelen met identiteit

Overgang van taal naar beeld

Meer vergelijkingen – jezelf en de anderen: er is geen backstage meer!

Maar ook: afstand tot wat er op dit moment gebeurt

SELFIES ZIJN GEEN NIEUW FENOMEEN!

Claude Cahun: A Very Curious Sp...
anothermag.com

Claude Cahun - Wikipedia
en.wikipedia.org

Claude Cahun: A Very Curious Sp...
anothermag.com

▶ 2:43

Who Was Claude Cahun, Muse of...
vogue.com

Cahun, Claude : Photography, Hi...
theredlist.com

The life and death of Claude Cah...
conversations.e-flux.com

Selfies als kunstvorm

Cindy Sherman - M HKA Ensembl...
ensembles.mhka.be

Cindy Sherman | MoMA
moma.org

Fall 2011 Makeup- Cindy Sherma...
refinery29.com

You may now follow Cindy Sherm...
hungertv.com

Cindy Sherman Shares 600 Pictu...
loeildelaphotographie.com

cindy sherman 2 | Cindy Sherman...
pinterest.com

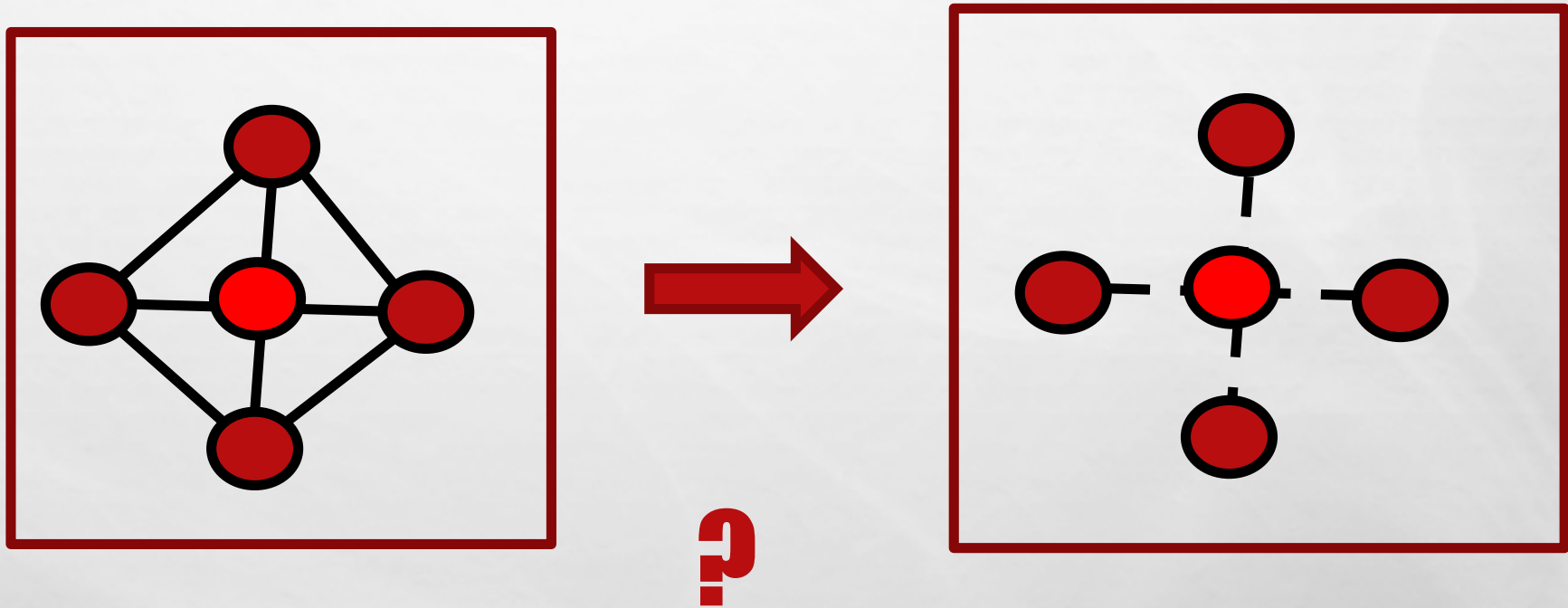
New work from Cindy Sherman (o...
kottke.org

SCHADELIJKE GEVOLGEN VAN INTERNET?

- MOGELIJKHEID TOT 'FAKE'
- EXPLOSIE VAN INFORMATIE
- EXPLOSIE VAN ZWAKKE BINDINGEN

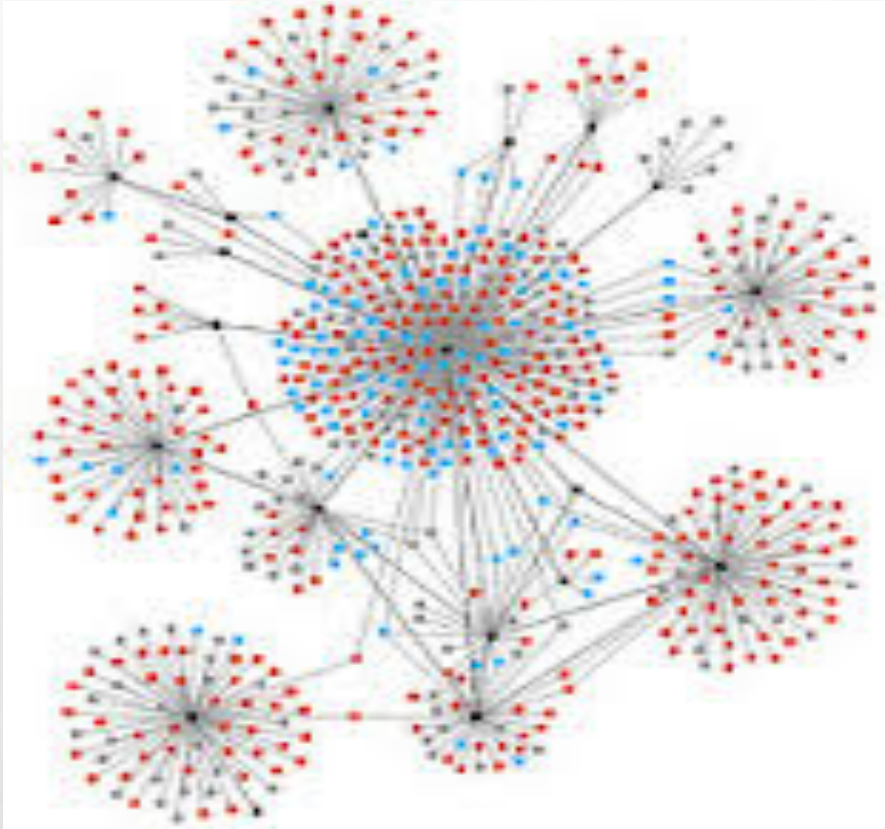
=== IDEE DAT TECHNIEK SLECHT IS VOOR ONS EN VOOR ONZE SOCIALE RELATIES IS EEN OUDE!

'COMMUNITY LOST' HYPOTHESE IN DE SOCIALE WETENSCHAPPEN: VERZWAKKING VAN BINDINGEN DOOR TECHNOLOGIE

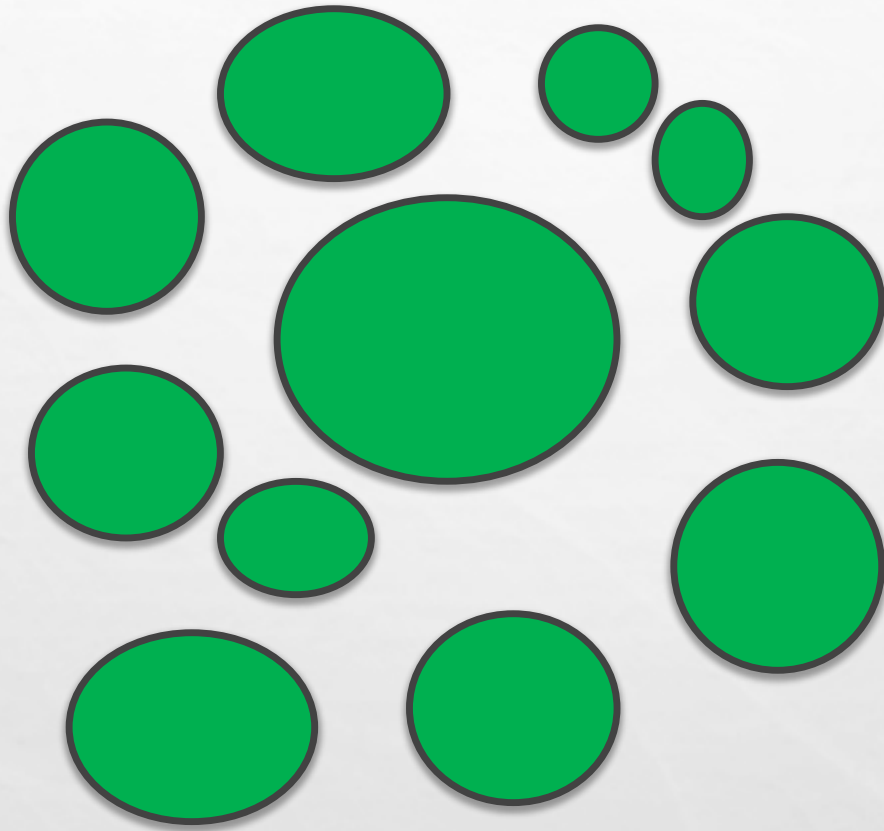
**Conclusie vanuit onderzoek
in NL en de VS: Vooralsnog
geen reden tot dergelijk
pessimisme:**

**Bindingen tussen
mensen zijn de
laatste 20 jaar niet
zwakker geworden.**

Via zwakke
bindingen komt
nieuwe informatie in
je netwerk!

Indien iedereen
alleen maar sterke
bindingen zou
hebben.....

.....zou de
samenleving uit
elkaar vallen in
eilandjes

ERGO, VRAAG 3:

- WAT IS DE ROL VAN MODERNE TECHNOLOGIE VOOR ONS ZELF EN VOOR ONZE RELATIES?
- MENSEN GEBRUIKEN TECHNIEK OM TE SPELEN MET MOGELIJKHEDEN EN OM RELATIES TE ONDERHOUDEN. RELATIES ZIJN HIERDOOR NIET NADELIG VERANDERD.
- NIEUWE TECHNIEK VEREIST ECHTER DEELS NIEUWE VAARDIGHEDEN

TOT SLOT: OUDE EN NIEUWE UITDAGINGEN....

- ELIZA'S ERFGENAMEN: SIRI, CHATBOTS EN SOPHIA – ZELF LERENDE SYSTEMEN ZULLEN IDENTITEIT ONTWIKKELEN.
- TECHNOLOGIE MAAKT DE 'BÜHNE' GROTER: 21ST CENTURY SKILLS ZIJN NOG IN ONTWIKKELING.

**BEDANKT VOOR UW
AANDACHT!**

B.VOLKER@UVA.NL